

Tanrı Assur'un krallığı...

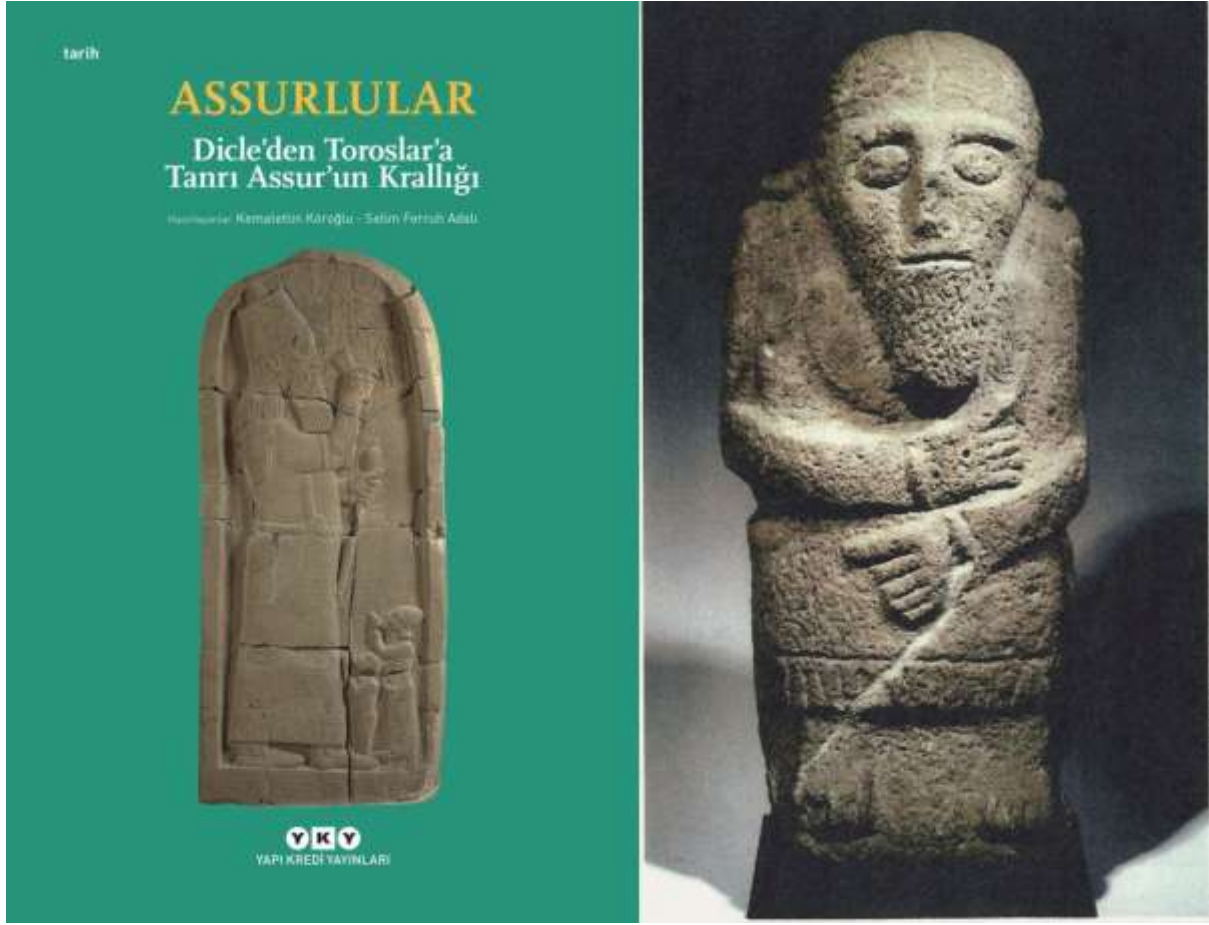
[TransAnatolie Tour](#)

Licence AG du Ministère Turc de la Culture et du Tourisme N° 4938

Kemalettin Köroğlu ve Selim Ferruh Adalı'nın yayına hazırladığı Assurlular: Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı (Yapı Kredi Yayınları), uzman bilim insanlarının makaleleriyle katkıda bulunduğu bir inceleme. MÖ 2000'lerde Irak'ın kuzeyinde, Dicle Nehri kıyısında kurulan, MÖ 700'lerin sonuna kadar bölgeye hâkim olan, askeri gücü ile ticareti birleştirerek ticari koloniler çağını başlatan Assurlular, 440 sayfalık incelemede başlıca şu bağlamlarda irdeleniyor: Anadolu'daki ticari girişimleri ve çıkarları, Anadolu'ya yaptıkları seferler, bölgeye bırakılan çiviyazısı metinler, Urartular'la kurulan gergin ilişkiler, Hititler'le karşılaşmalar, Yeni Assur Krallığı'nın Frigler, Lidyalılar ve Aramiler ile bağlantısı, yönetim ve devlet biçimiyle kendisinden sonra gelenlere sundukları model sunan ve kurdukları kent düzeni...

ASURLULAR TİCARİ KOLONİLER ÇAĞINI BAŞLATTILAR

Tarihte, bir dönemi kapatıp bir başkasını açan topluluklar, imparatorluklar ve devletler hüküm sürdü. Onların kültürel birikimleri ve sosyal dokusu, bugünlere dek geldi. Assurlular bu anlamda önemli bir krallıktı.

MÖ 2000'lerde Irak'ın kuzeyinde, Dicle Nehri kıyısında kurulan, MÖ 700'lerin sonuna kadar bölgeye hâkim olan Assurlular, Mezopotamya'da meydana getirdiği yönetim ve devlet biçimiyle kendisinden sonra gelenlere bir model sunmuştu. Askeri gücü ve ticareti birleştiren Assurlular, yeni bir diplomasi geliştirip ticari koloniler çağını başlatmıştı. Mezopotamya ile Anadolu arasındaki ticari ve kültürel alışverişte önemli bir rol üstlenen Assurlular, hem kurulduğu bölgeye hem de Anadolu'ya ilişkin yazılı bilgilerin edinilmesinde pay sahibiydi.

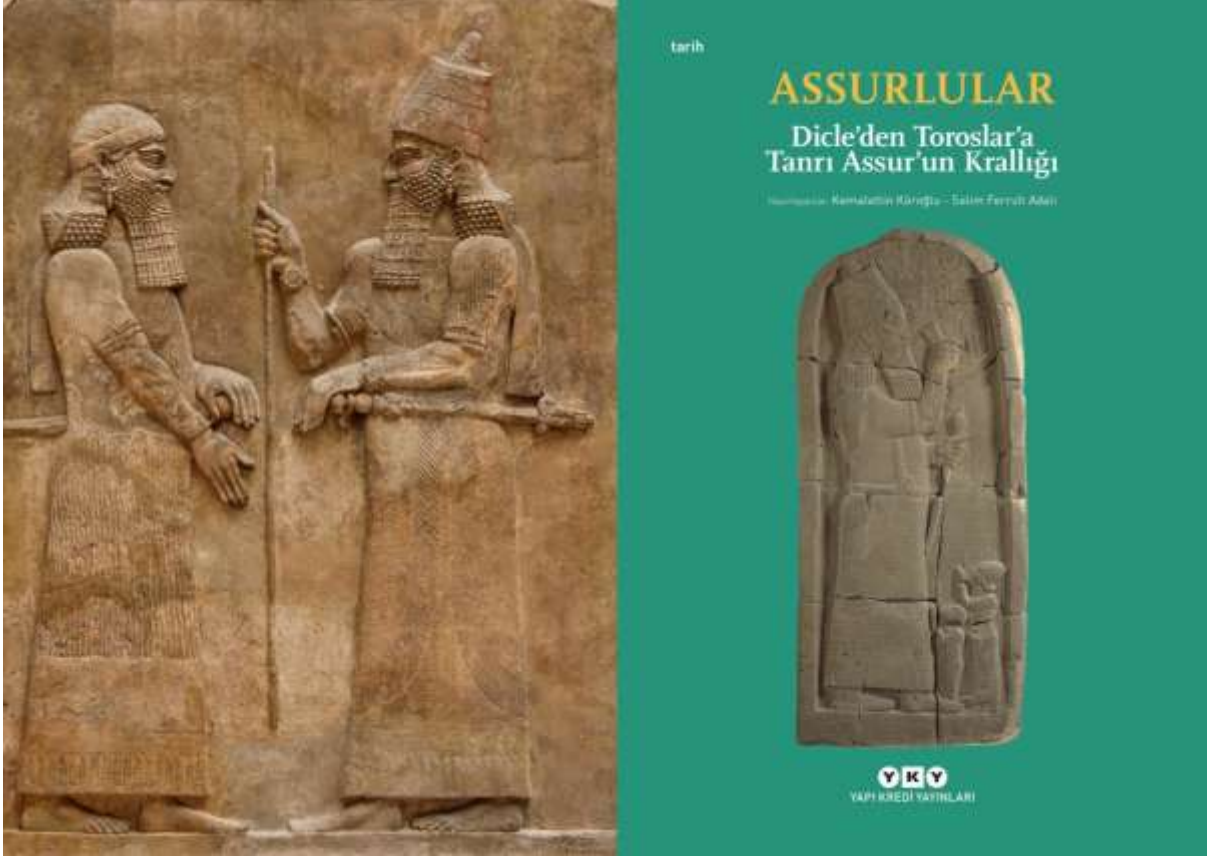

TANRILAR, KRALLAR, SARAYLAR, GANİMETLER

Assur Krallığı'nın, Mezopotamya ve Anadolu'daki faaliyetlerini, diğer krallıklarla ve devletlerle ilişkilerini inceleyen uzmanların makalelerini bir araya getiren Kemalettin Köroğlu ve Selim Ferruh Adalı, krallığın ticari, kültürel ve sosyal yapısına ilişkin şöyle bir not düşmüş:

“Assur devlet modelinde kral, tanrıların yeryüzündeki temsilcisiydi. Onlardan aldığı güçle ülkeyi yönetiyor, buna karşılık toprakların bakımını üstleniyor, bütün yazıtlarında tanrıları yüceltiyor, yaptırdığı kabartmalarda kendisini tanrılara ve sembollerine saygı gösterir biçimde resmettiriyordu.

Krallar, bütün başarılı işleri tanrıların rızasını kazanmak için yaptığını özenle vurguluyordu. Buna kendileri için inşa ettirdikleri görkemli saraylar, fethettikleri ülkeler ve elde ettikleri ganimetler de dâhildi.”

KİL VE TAŞ MEDENİYETİ

Karen Radner'ın anımsattığı gibi Assurlular'la ilgili geniş bilgilere sahip olmamızın en önemli nedeni, "kil ve taş gibi dayanıklı malzemeler üzerine yazılı" materyallerdi.

Çalışmada okura sunular veriler, çoğunlukla bunların çözümlenmesiyle gün ışığına çıkarken yüzey kazıları ve teorik araştırmalar ise bu süreci destekliyor.

Bu bağlamda, Kültepe başta olmak üzere krallığın yayıldığı bölgelerde gerçekleştirilen kazı ve araştırmalar, Assurlular'a ilişkin tarihî bilgilerin ortaya çıkarılmasını sağlamış.

Kitapta incelenen konulara bakıldığında, krallığın etki alanını, kültürel ve sosyal yayılımını görmek olanaklı:

Assur krallarının Anadolu'daki ticari girişimleri ve çıkarları, Anadolu'ya yaptıkları seferler, bölgeye bırakılan çiviyazısı metinler, Urartular'la kurulan gergin ilişkiler, Hititler'le karşılaşmalar, Yeni Assur Krallığı'nın

Frigler, Lidyalılar ve Aramiler ile bağlantısının yanı sıra Assurlular'ın kurduğu kent düzeni, makalelerin belli başlı konularını oluşturuyor.

ÖZEL SİGORTANIN ATASI!

Gojko Barjamovic, Assurlular'ın seyyah kimliğiyle oluşturduğu ticaret ağına dair geçmiş ile günümüzü birbirine bağlayan önemli bir anekdot paylaşarak krallığın tarihsel ağırlığını yansıtıyor:

“Assur'dan Fırat Nehri'nin geçiş noktalarına ancak bugün Cezire olarak bilinen kurak plato kat edilerek gidiliyordu.

Gidiş geliş, Assur'daki şehir meclisiyle bölgeyi kontrolü altında tutan pek çok küçük devletin yerel siyasi liderinin müzakere ettiği bir dizi ticari anlaşmayla düzenleniyordu.

Bu tür anlaşmaların günümüze kalan birkaç taslağı, bu güzergâhın sıkı düzenlemelere tabi olduğunu gösterir.

Kervanlar, yol üzerindeki her devletin bölgesinden geçmek için önemli miktarlarda ücret ödüyordu. Devletler ise yapılan ödemeye karşılık,

Assurluların kullanması için yol, köprü ve hanlardan oluşan çetrefilli bir ticari altyapıyı ve geçişleri sırasında kervanlarının güvenliğini sağlıyordu. Değerli yükler zarar görürse veya çalınırsa olayın yaşandığı bölgeyi kontrolü altında tutan devletler tazminat ödemek durumundaydı. Bu sistem, tarihte çok daha sonraları ve temel olarak deniz ticaretiyle ilgili gelişen özel sigortanın alternatif bir biçimi gibi işliyordu.”

ANADOLU VE IRAK'A ETKİLERİ

Çalışmadaki makalelerin ortak vurgusu; Assur Krallığı'nın, Mezopotamya ile Anadolu arasında tarihî, kültürel ve ticari bir köprü kurduğu. Oluşturdukları yönetim biçimi, devlet ve kent modeliyle bölgede kendisinden sonra gelen devletlere ve uygarlıklara önemli bir miras bırakan; Eski, Orta ve Yeni Assur diye üç dönemde var olan Assurlular'ı anlatan uzmanlar, krallığın hem Anadolu'yu hem de Irak'ı nasıl etkilediğini ortaya koyuyor çalışmada.

[Tanri-Assur \(pdf\) - \(transanatolie.com\)](#)

[Asurlular \(transanatolie.com\)](#)

[TransAnatolie Tour](#)

Licence AG du Ministère Turc de la Culture et du Tourisme N° 4938
